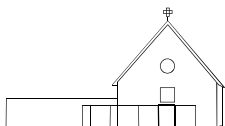

KOLOSSERBREVET

INNEHÅLL

Bakgrund	2
Löpande kommentar	5
Sammanfattning	16

KOLOSSERBREVET - Bakgrund

(Lars Mörling 2014)

Författare

Aposteln Paulus är författaren (Kol 1:1). Han satt i fängelse när brevet skrevs (Kol 4:3, 10, 18). Paulus hade aldrig själv varit i Kolosse (Kol 2:1). Han ville att Kolosserbrevet och ett brev till församlingen i Laodicea skulle läsas i båda församlingarna (Kol 4:16). Detta tyder på att Paulus medvetet ville att hans brev skulle kopieras och spridas. Vi vet att det var precis vad som skedde väldigt tidigt. När Petrus skrev sitt andra brev år 65-66 e.Kr. hade han själv läst ett antal av Paulus brev och förutsatte att hans adressater också kände till dem (2Pet 3:15-16).

Mottagare:

Församlingen i staden Kolosse är mottagare (Kol 1:1-2). Kolosse låg vid floden Lykos och var en mycket gammal stad. När perserna var där på 400-talet f.Kr. var det en rik stad. På Paulus tid var den mindre än städerna Hierapolis och Laodicea, där det också fanns församlingar (Kol 4:12-13). De

tre städerna låg i provinsen Asien där Efesus var den största staden. Landskapet hette Frygien och församlingen bestod säkerligen av frygier och andra folk, dessutom fanns det judar i området.

Hierapolis har grävts ut och ligger vid dagens Pamukkale. I staden finns ett monument rest till minne av att aposteln Filippus blev martyrer här c:a år 80 e.Kr. Laodicea har delvis grävts ut. Den var en stor stad på Paulus tid och låg där floderna Lykos och Meander flöt samman.

Kolosseförsamlingen var en ganska ung församling när Paulus skrev brevet. Det är fullt möjligt att församlingen grundades under Paulus tid i Efesus mellan år 54-57 e.Kr. (Apg 19:8-10). Församlingen var grundad av Epafros (Kol 1:7-8) och han var från Kolosse (Kol 4:12). Epafros kände väl

Kullen i förgrunden är Kolosse

till församlingarna i Hierapolis och Laodicea (Kol 4:13). Det var Epafros som sökt upp Paulus i fängelset och informerat honom om församlingen och de speciella problem som fanns där.

Varifrån och när?

Kolosserbrevet är ett fängelsebrev tillsammans med Efesierbrevet, brevet till Filemon, Filipperbrevet och andra Timoteusbrevet som blev hans sista. När vi utgår från Apostlagärningarna finns det två tydliga fängelseperioder: Cesarea år 58-60 och **Rom år 61-63**. Traditionellt anses Kolosserbrevet vara skrivet från Rom.

Men det finns en stor möjlighet att Kolosserbrevet är skrivet från **Efesus c:a 56-57 e.Kr.** Vad som är tydligt är att brevet till Filemon är skrivet samtidigt. Det kan man se när man jämför personuppgifterna i Kol 4:7-17 med Filemon 1-3 och 22-24. Vi vet också att det var ett väldigt upplopp i Efesus p.g.a. Paulus undervisning (Apg 19:23-20:1). Under upploppet var en av de två som släpades av folkhopan till teatern, makedoniern Aristarkus (Apg 19:29). Enligt Paulus var Aristarkus hans medfånge när kolosserbrevet skrevs (Kol 4:10). När Paulus skrev till korinterna från Efesus hänvisade han till en mycket utsatt situation han gått genom i Efesus (1Kor 15:32). Strax efter han lämnat Efesus skrev Paulus sitt andra brev till korinterna där han ingående beskriver att han inte ens hade hopp om att överleva (2Kor 1:8-10).

När man tänker på alla resor till Kolosse så talar det för Efesus som ursprungsort för brevet. Paulus ville skicka Markus till Kolosse (Kol 4:10). Brevet till Filemon passar alldeles utmärkt med hypotesen att det är skrivet från Efesus. Mycket tyder på att Filemon bodde i Kolosse. Onesimus, som är en huvudperson i brevet till Filemon är troligen samma person som omnämns i kolosserbrevet och som kom från Kolosse (Kol 4:9). Brevet till Filemon är adresserat bl.a. till Arkippus och församlingen i Filemons hus. Denne Arkippus får en personlig hälsning i kolosserbrevet (Kol 4:17). Paulus uppmanar dessutom Filemon att ha ett gästrum ledigt för honom eftersom han planerar att efter sin frigivning komma på besök (Filemon 22). Det är inte sannolikt att Paulus skulle skrivit så om han satt fånge i Rom, eftersom han år 58 skrev att han var helt inställd på att efter Rom få resa vidare till Spanien. Dessutom skrev han till romarna att han kände sig klar med östra delen av Medelhavsområdet (Rom 15:22-24).

Problem med Efesus som ursprungsort

Lukas har inte skrivit om en fängelseperiod i Apostlagärningarna. När Lukas skrev om perioden i Efesus finns heller inga "vi-avsnitt" (Apg 19), anmärkningsvärt när man inser att Lukas finns med i hälsningarna i båda

breven (Kol 4:14, Filemon 24). Men det är trots allt mycket möjligt att Lukas under en period besökt Paulus i Efesus, eftersom han troligen fanns i närområdet.

Ett annat problem är Efesierbrevet, som är ett systerbrev och skrivet samtidigt med Kolosserbrevet. Båda breven har samma brevbärare nämligen Tykikus (Kol 4:7-8, Ef 6:21-22), som själv kom från provinsen Asien (Apg 20:4). Har verkligen Paulus skrivit ett brev från ett fängelse till samma stad som fängelset var i? Men man bör komma ihåg att Efesierbrevet är ett rundbrev som redan från början var tänkt att läsas i olika församlingar. Även Kolosserbrevet var tänkt som ett brev för en annan församling (Kol 4:16).

Problem i församlingen i Kolosse

Vi ser att Paulus adresserar problem som har med judisk lagiskhet att göra. Han undervisar om omskärelsen (Kol 2:11-14). Han nämner om stadgar och regler kring mat och dryck. Dessutom tar han upp en känd judisk indelning av viktiga dagar och högtider (Kol 2:16-17, Hos 2:11, Hes 45:17).

Det är något förbryllande att Paulus i sammanhanget även berör tillbedjan av änglar (Kol 2:18), som var hedniska idéer. Det är möjligt att det fanns en viss inblandning av hedniska element i den judiska läran i Kolosse.

Motiv

Paulus vill visa på den totala fullheten som vi har i Kristus.

Nyckelverser

”Liksom ni tog emot Kristus Jesus som Herren, så lev i honom och låt er rotas och uppbyggas i honom och befästas i tron i enlighet med den undervisning ni fått, och överflöda i tacksägelse.” (Kol 2:6-7).

LÖPANDE KOMMENTAR

A. Inledande hälsning (1:1-2)

Paulus kallade sig själv för Kristi Jesu apostel. Redan här i hälsningen kommer uttrycket ”i Kristus” som är en central tanke i både Kolosserbrevet och Efesierbrevet, som var ett systerbrev och som skrevs under samma period.

B. Paulus tackade Fadern (1:3-12)

Här, precis som i Efesierbrevet riktades tacksägelsen och bönen till Fadern (Ef 1:3, 15-19, 3:1-7, 14-21).

1. Tacksägelse baserad på evangeliet (1:3-6)

Paulus tackade Fadern för innehållet i evangeliet. Han beskriver evangeliet som något som har organiskt liv i sig, något som sprids som säd och som ”växer och bär frukt”. I evangeliet finns tro ”i Kristus”, kärlek till syskonen och ett framtida hopp i himlen.

2. Tacksägelse baserad på nyheter (1:7-8)

Epafras, var en medarbetare till Paulus som sökt upp honom i fängelset och berättat om hur han hade fört evangeliet till Kolosse och möjligen till Laodicea och Hierapolis (Kol 4:12-13). Epafras hade även informerat Paulus om behoven och problemen i församlingen.

3. Paulus förbön för Kolosserna (1:9-10, Ef 1:15-19)

Baserat på informationen från Epafras bad Paulus att Kolosserna skulle få vishet och sann kunskap om Gud, något som han sedan fördjupade innebörden av i kapitel ett och två. Han bad att de skulle leva liv som var värdiga Herren Jesus, något han sedan visade innebörden av i kapitel tre och början av kapitel fyra.

4. Paulus ser fram emot ett bönesvar (1:11-12)

Paulus nämnde något om vilket bönesvar han förväntade sig. Han förväntade sig att Gud skulle ge de troende kraft så att de blev bevarade i allt, i enlighet med brevets nyckelverser (Kol 2:6-7). Paulus såg också framför sig en församling som tackade Fadern, precis som han gjorde (Kol 1:3).

C. Kristus var fokus i Paulus bön (1:12-23)

För att tydligt visa vad han menade när han bad att Kolosserna skulle få kunskap om Gud så fördjupade Paulus undervisningen om vad Gud gjort i Jesus Kristus.

1. Fadern har frälst oss genom Sonen (1:12-14)

När Paulus beskrev hur Fadern har fört oss ut ur mörkrets välde och in i Sörens rike så drog han en parallell från Guds befrielse av Israels folk ut ur Egypten till löfteslandet, ett land som Gud långt tidigare hade lovat Abraham (2Mos 6:6-8). Detta var något som judarna på Paulus tid levde i och ständigt påmindes om. Man påmindes varje år när man firade påsk (2Mos 12:1-7), man påmindes om det varje gång en förstfödd son kom till världen (2Mos 13:11-15, Luk 2:22-24) och man påmindes om befrielsen ut ur slaveriet i Egypten varje sabbat när man läste de tio budorden (2Mos 20:1-2, 5Mos 5:15).

På Paulus tid kunde slavar i Romarriket köpas fria. Vi har alltså befriats från ett slaveri under synd och mörker till Jesu Kristi rike, där han är kung. Vi blev friköpta, inte med guld- eller silverpengar utan med Kristi dyra blod (Kol 1:14, 1Pet 1:18-19).

Det är viktigt att förstå att Paulus i första hand inte talar om individens frälsning utan om Guds utvalda folk folks befrielse. Han talar alltså om församlingen d.v.s. Kristi kropp som nu består av judar och hedningar i ett enda gudsfolk (Kol 1:24-29, Ef 3:1-7).

2. Kristus och Gud (1:15)

På detta följde en makalös kristologi där Paulus utvecklade vad han menade med påståenden som att hela Guds fullhet bor i Kristus (Kol 1:19, 2:9), att visdomens och kunskapens alla skatter finns i Kristus (Kol 2:3). Detta får oerhörda konsekvenser för oss som är i Kristus (1:27, 2:6-7).

Israels Gud fick aldrig avbildas på något sätt, enligt det andra budet (2Mos 20:3-6). Ändå påstår Paulus att det nu finns en sann avbild av Gud nämligen Jesus Kristus.

Innan Gud skapade så fanns bara Gud. Även modern vetenskap utgår ifrån att innan "big bang" fanns ingenting, ingen massa ingen rörelse, ingen tid, inga naturlagar. Paulus säger: "Han är den osynlige Gudens avbild, förstfödd **före** allt skapat." (Kol 1:15) och "Han är till **före** allting..." (Kol 1:17). I gamla Israel var "den förstfödde" en titel som innebar en speciell arvsrätt. Det ser vi inte minst i berättelsen om Jakob och Esau (1Mos 25:27-34).

3. Kristus och skapelsen (1:16-17)

När det gäller universum så påstod Paulus att allt, synligt som osynligt skapades genom Kristus och till Kristus. Det innebär att alla människor är skapade för Kristus. Som skapare, är Gud ägare till allt (Joh 1:1-5, 1:9-11). Paulus sa vidare att hela skapelsen består genom Sonen. Hebreerbrevet 1:1-3 bekräftar att allt är skapat genom Sonen och att Sonen bär allt med sitt mäktiga ord. Dessutom är det Sonen som en dag ska avsluta skapelsen som vi känner den idag (Hebr 1:12). Det här innebär att allt är inneslutet i Gud, han som ÄR i alla tidsformer. Han som samtidigt är den förste och den siste, som Jesus sa om sig själv: "Jag är A och O, den förste och den siste, begynnelsen och änden" (Upp 22:13).

4. Kristus och församlingen (1:18-23)

Kristus som är så makalöst stor är huvudet för sin kropp, församlingen. Detta med den nära organiska relationen mellan Kristus och församlingen mötte Paulus för första gången på Damaskusvägen när Jesus uppenbarade sig för honom: "Men när han på sin resa närmade sig Damaskus, strålade plötsligt ett ljussken från himlen omkring honom. Och han föll till marken och hörde en röst som sade till honom: "Saul, Saul, varför förföljer du mig?" Han frågade: "Vem är du, Herre?" Rösten svarade: "Jag är Jesus, den som du förföljer" (Apg 9:3-5).

Uttrycket att Jesus är begynnelsen och den förstfödde från de döda tror jag innebär att Jesus var den förste som dog och föddes till ett evigt oförgängligt liv. Han kommer aldrig att dö. Han är den förste som lever det eviga uppståndelivet (Apg 13:30-37, Rom 6:9:10).

Gud har försonat allt med Kristus. Försoningen gäller både judar och hedningar. Genom Kristi försoningsdöd på korset har Gud skapat ett gudsfolk som består av troende judar och hedningar (Ef 2:13-22).

D. Paulus tjänst passar in i Guds plan i Kristus (1:24-2:7)

1. Paulus tjänade Kristi kropp genom sitt lidande (1:24-2:5)

Paulus såg på sitt lidande som att han hade del i Kristi lidande (Kol 1:24, 2Kor 4:7-15). Trots att Paulus aldrig besökt Kolosse (Kol 2:1) så menade han att hans lidande som fånge ändå var en slags tjänst för hela Kristi kropp. Hans uppdrag var att förmedla evangeliet om Guds hemlighet som innebar att även hednafolken var inbegripna i Guds stora frälsningsplan i Kristus (Kol 1:25-27, 2:1-3). Därför satsade aposteln Paulus allt för att med Guds kraft fullgöra uppdraget bland alla människor (Kol 1:28-2:5).

2. Målet med brevet till Kolosserna (2:6-7)

Paulus visar att hans mål med brevet var att ingen eller ingenting skulle få rubba kolosserna från Kristus utan att de skulle fortsätta att leva så som de hade startat: " Liksom ni tog emot Kristus Jesus som Herren, så lev i honom och låt er rotas och uppbyggas i honom och befästas i tron i enlighet med den undervisning ni fått, och överflöda i tacksägelse." (Kol 2:6-7).

E. Problem i församlingen i Kolosse

Paulus beskrev Epafros som en medarbetare och den som grundat församlingen i Kolosse. Han var också den som informerat Paulus om problemen i församlingen (Kol 1:7-8).

1. Judisk lagiskhet

När vi ser vilka ämnen som Paulus nämnde i andra kapitlet så förstår vi att problemen huvudsakligen kom från judar som ville tvinga en lagiskhet på kolosserna. Paulus nämnde omskärelsen (Kol 2:11-13), han nämnde vår skuld inför Gud (Kol 2:14), han talade om regler kring mat och dryck samt indelning av viktiga judiska dagar (Kol 2:16-17, Hos 2:11, Hes 45:17). Paulus kallade dessa judiska läror för en skugga av verkligheten, den som finns hos Kristus (Kol 2:17).

2. Hedniska idéer

Samtidigt nämnde Paulus om filosofier, mänskliga traditioner och kosmiska makter, något som kunde sägas om hedniska idéer (Kol 2:8). Han nämnde även ängladyrkan (Kol 2:17). Om han menade änglars tillbedjan av Gud så kunde även detta syfta på judar. Men menade han människors dyrkan av änglar så liknar detta tidig gnosticism.

3. Lära som resulterade i lagisk asketism (2:20-23)

Resultatet av den judiska lagiskheten resulterade i asketism som rörde rena och orena föremål, ren och oren mat samt späkning av kroppen. Paulus har inget gott att säga om den här irrläran. Han sa att "... det har inget värde utan är bara till för att tillfredsställa det köttsliga sinnet" (Kol 2:23).

F. Fullheten i Kristus och hans verk (2:9-15)

1. All Guds fullhet är i Kristus (2:9-10, 1:19, 2:1-3)

Paulus bemötte irrläran genom att stryka under att all Guds fullhet finns i Kristus. I Kristus finns även vishetens och kunskapens alla skatter (Kol 2:3). Det finns alltså ingenting som vi kan lägga till den fullheten för att göra den bättre.

2. Omskärelsen var ett förbundstecken

Alla som delade Abrahams tro på Guds löften, som uppfylldes i Kristus, blev Abrahams barn (Gal 3:7-9). Alla som genom tron var förenade med Kristus blev Abrahams barn (Gal 3:26-29). Alla Abrahams manliga barn måste omskäras om de skulle ha del i Guds förbund med Abraham (1Mos 17:9-14).

3. Omskärelsen i Kristus

Paulus påstod att den yttre omskärelsen inte betydde något i sig själv. Det viktiga var hjärtats omskärelse i den helige Ande (Rom 2:28-29). Paulus sa att den sanna omskärelsen var den inre omskärelsen som skedde i Kristus (Fil 3:1-3). Paulus lärde att omskärelsen i Kristus skedde genom tron i dopet. Det handlade om föreningen med Kristus i hans död och uppståndelse (Kol 2:11-12).

Detta innebar att precis som omskärelsen var ett förbundstecken på Abrahamsförbundet så var dopet ett förbundstecken för det nya förbundet. Men precis som omskärelsen var verkningslös i sig själv utan hjärtats omskärelse så var även dopet det. Det avgörande var Guds verk genom tron i den person som döptes och därför praktiserar vi troendedop.

4. Guds fullkomliga försoning i Kristus (2:13-15)

Paulus fortsatte att peka på Guds fullkomliga verk i Kristus.

- Gud tog oss från död till liv i Kristus (2:13, Ef 2:1-10)
Gud frälser människan genom att föra oss som var andligt döda (Ef 2:1-3) till liv i Kristus (Kol 2:13, Ef 2:4-10).
- Gud utplånade vår skuld i Kristus (2:14, 1Pet 2:24-25)
Inför en helig Gud och inför hans lag är vi alla som skyldiga syndare. Paulus sa att skuldebrevet naglades fast på korset. Det var ju Kristus som naglades fast på korset men Petrus sa: "Och våra synder bar han i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort från synderna och leva för rättfärdigheten. Och genom hans sår har ni blivit botade" (1Pet 2:24). På korset sa Jesus: "Det är fullbordat" (Joh 19:30). I grekiskan står det "tetelestai", som var ett ord man använde när ett skuldebrev betalats av. Man skrev då "tetelestai" på själva skuldebrevet.
- Gud besegrade alla fiender i Kristus (2:15)
Paulus sa: "Han har klätt av väldena och makterna och förevisat dem offentligt, när han på korset triumferade över dem" (Kol 2:15). Det var

Kristus som var den avklädd och hånade där han hängde på korset men samtidigt var det hans triumf över alla makter. Han besegrade Satan, synden och döden. Kristus besegrade den judiska religiösa makteliten som dömt honom till döden. Han besegrade den romerska supermakten som fastställt hans dödsstraff. Hans triumf visade sig i det anslag som spikades upp ovanför hans huvud och som var avfattat på tre språk: "Pilatus hade också låtit göra ett anslag som sattes upp på korset. Där stod: 'Jesus från Nasaret, judarnas konung.' Det anslaget läste många judar, eftersom platsen där Jesus korsfästes låg nära staden och texten var skriven på hebreiska, latin och grekiska" (Joh 19:19-20).

G. Den nya och den gamla människan (3:1-4:6)

Paulus bön innehöll både en bön om en fördjupad kunskap om Gud och ett liv som var värdigt Herren (Kol 1:9-10). I kapitel ett och två har vi undervisningen om vem Kristus är och vad Gud gjort genom honom. Här i kapitel tre kommer undervisningen om hur vi ska leva som församling och enskilda troende.

1. Vår förening med Kristus är grunden för allt (3:1-4)

Grundtanken är att allt som redan hänt Kristus; i hans död, uppståndelse, himmelfärd och när han tog plats på Faderns högra sida, allt detta har redan hänt oss i Kristus.

- Vi är döda och uppståndna med Kristus
Paulus har redan påstått att vi har dött och uppstått med Kristus (Kol 3:1, 2:12, 20).
- Vi är förenade med Kristus just nu
Eftersom vi är förenade med Kristus ska vi fokusera på Kristus, som nu sitter på Faderns högra sida. I Efesierbrevet säger Paulus att vi uppstått med Kristus och sitter med Kristus i den himmelska världen (Kol 3:1-2, Ef 2:4-7).
- Vi ska söka det himmelska och inte det jordiska
När Paulus sa att vi inte ska tänka på det jordiska så menade han inte Guds goda skapelse, utan den synd och ondska som finns här. När vi istället ska tänka på det himmelska så menade Paulus alla goda egenskaper som finns i Kristus. Detta blir uppenbart när vi läser vidare i detta kapitel (Kol 3:1-2, 5, 9-10)
- Vårt liv med Kristus är dolt men det ska uppenbaras

När vi går omkring på gatorna ser inte de vi möter vilken fantastisk skatt vi bär på. De ser inte att vi just nu är förenade med Kristus. Men när Jesus Kristus kommer tillbaka då ska det bli tydligt (Kol 3:3-4).

2. Döda och uppståndna med Kristus (3:5-17)

Det faktum att vi har dött och uppstått med Kristus borde synas på våra sätt att leva. Paulus använder begrepp som den gamla människan och den nya människan, gamla utslitna smutsiga kläder och nya fräscha kläder. Vi ska lägga av det gamla och ta på oss det nya. Målet är Guds ursprungliga plan med människan som blev skapad till Guds avbild men nu lever som en syndare, målet att vi ska bli lika Kristus (1Mos 1:27, Rom 3:23, Kol 3:9-12, Ef 4:22-24).

GAMLA MÄNNISKAN	NYA MÄNNISKAN
Sexuella synder (3:5, Ef 5:3)	Barmhärtighet, ödmjukhet och förlåtelse (3:12-13, Ef 4:32)
Girighet (3:5, Ef 5:5)	Kärlek & enhet (3:14, Ef 5:1-2)
Olydnad (3:6-7, Ef 2:1-3)	Frid och tacksamhet (3:15)
Vrede & ondska (3:8, Ef 4:31)	Kristi ord i variation (3:16)
Fräckt tal (3:8, Ef 5:3-4)	Gör allt i Jesu namn (3:17)
Lögner (3:9, Ef 4:25)	

Efesierbrevet är ett systerbrev till Kolosserbrevet och genom att läsa ihop breven får man en fördjupad förståelse av vad Paulus menade. Vi lägger märke till att när Paulus beskrev de nya kläder vi ska ta på oss så liknar dessa kläder Andens frukt (Gal 5:22-23). Vi behöver alltså bli uppfyllda av Guds Ande för att förvandlas till att bli lika Kristus.

Paulus uppmaning att låta Kristi ord bo ibland oss i hela sin rikedom är oerhört viktigt idag.

På Paulus tid, precis som idag, kunde man få en fullmakt att tala och agera i någons namn.

Att vi ska göra allt i Jesus namn innebär att vi faktiskt representerar Jesus Kristus när vi är bland människor. Det ger oss både auktoritet och ett stort ansvar.

3. Mänskliga relationer (3:18-4:1)

Även de mänskliga relationerna är relaterade till den nya människan och hur vi ska leva som kristna fyllda av Kristus, "han som är vårt liv".

- Man – hustru (3:18-19, Ef 5:22-33)

Målet för det kristna äktenskapet är att de två ska vara ett. Om mannen fullgör sin kallelse att verkligen älska sin hustru så att hon känner sig älskad då blir det så mycket lättare för hustrun att underordna sig sin man.

- Föräldrar – barn (3:20-21, Ef 6:1-4)
Att barn lär sig lyda sina föräldrar är Guds goda vilja och det är bra för barnet. Föräldrarna ska ha en bra relation till barnet genom att respektera barnet, ge trygghet och samtidigt sätta gränser.
 - Slavar – herrar (3:22-4:1, Ef 6:5-9)
Paulus precis som Petrus (1Pet 2:18-25) lärde att slavar skulle underordna sig och lyda sina jordiska herrar i allt. De skulle göra det av hjärtat och uppriktigt och förstå att de på så sätt tjänade Gud och inte människor. Det var Herren som i slutändan skulle betala ut lönen till sina älskade barn. Slavägarna skulle tänka på att Gud var fullständigt opartisk och att det är inför honom de måste göra räkenskap för sina liv.
När slavar och herrar blev kristna så blev de ett i Kristus med exakt samma värde (Kol 3:11, Gal 3:28). Detta innebar att i samma församling kunde det sitta slavar och herrar sida vid sida som var bröder och systrar i Kristus. Naturligtvis var det här något som påverkade hela relationen. När Paulus skickade tillbaka den förrymde slaven Onesimus, som nu blivit kristen, till sin herre Filemon skrev han: "Kanske blev han skild från dig en tid, för att du skulle få honom tillbaka för alltid, inte längre som en slav utan som något mer: en älskad broder. Det är han i högsta grad för mig, hur mycket mer då inte för dig, både som människa och som broder i Herren" (Filemon 15-16).
Här kan vi lära oss om kristen arbetsetik. Som anställda ska vi göra ett noggrant arbete av hjärtat och förstå att vi i slutändan tjänar Herren och inte människor. Som arbetsgivare och chefer ska vi vara rättvisa och behandla alla väl.
4. Slutliga förmaningar
- Här kommer den avslutande delen av Paulus undervisning till församlingen i Kolosse.
- Bön och tacksägelse (4:2)
Paulus inledde brevet med att tacka Fadern och be för kolosserna (Kol 1:3-10). Han nämnde även det mål han hade för församlingen att de också skulle tacka Fadern för allt de hade fått i Kristus (Kol 1:12, 2:7, 3:15-16) och slutligen kom uppmaningen: "Var uthålliga i bönen, vaka och be under tacksägelse" (Kol 4:2).

- **Förbön för Paulus (4:3-4, Ef 6:19-20)**
Fången Paulus som inledningsvis bad för församlingen, ber nu själv om förbön. Men lägg märke till att han i första hand inte önskade att de skulle be att han ska bli frisläppt utan att han ska få frimodighet att förmedla evangeliet.
- **Relation med icke-troende (4:5-6)**
Slutligen gav Paulus råd om hur de skulle relatera till människor som inte trodde på Kristus. Att vårt tal ska vara kryddat med salt syftar säkert på saltet som smaksättning och dess egenskap att bevara mat. De troende ska vara vänliga och förståndiga, samtidigt som det ska finnas ett bra innehåll i allt kommunikation. De troende bör vara förberedda så att de kan ge svar på frågor som människor har.

H. Personliga meddelanden (4:7-18)

Paulus kom slutligen med en hel del personlig information till församlingen och man inser att han var väldigt insatt i detaljer rörande alla människor han mötte och hade en relation till.

1. Brevbäraren Tykikus

Tykikus var från provinsen Asien där Efesus och Kolosse låg. Han var med på Paulus team under den tredje missionsresan (Apg 20:4). Han var brevbärare till både kolosserbrevet (Kol 4:7-8) och efesierbrevet (Ef 6:21-22). Breven är så lika att vi förstår att de skrevs ungefär samtidigt. Allt tyder på att han dessutom hade med sig brevet till Filemon som bodde i Kolosse. Vidare nämner Paulus ett brev som skrivits till Laodicea vid samma tidpunkt (Kol 4:16) och sannolikt var Tykikus brevbärare för även det brevet.

2. Onesimus var från Kolosse

Vi får veta att Onesimus var från Kolosse (Kol 4:9). Han var en huvudperson i brevet till Filemon. I brevet förstår vi att Onesimus var slav till Filemon, men hade rymt och därefter träffat Paulus och blivit frälst. Paulus skickade tillbaka slaven Onesimus till hans herre med en uppmaning till Filemon att inte ta emot honom som en förrymd slav som borde straffas, utan som en kär bror (Filemon 10-16).

3. Aristarkus var teammedlem (Apg 20:4)

Han var från Makedonien och en som var med på Paulus team under en lång tid. Han var t.o.m. med på fångtransporten till Rom när Paulus led skeppsbrott (Apg 27:2).

Vi såg i bakgrundsstudiet att Paulus kan ha suttit fånge i Efesus och att den fångenskapen kan ha haft med det stora upploppet i Efesus att göra. Vi det tillfället släpades Aristarkus in på teatern tillsammans med en annan makedonier (Apg 19:29). Aristarkus utpekas här i kolosserbrevet som en medfånge till Paulus (Kol 4:10).

4. Markus

Paulus säger här att Markus var Barnabas kusin (Kol 4:10). Han var från Jerusalem och kom från ett hem där man hade en ledande husförsamling (Apg 12:12). Markus var senare med Barnabas och Paulus i Antiokia (Apg 12:25) och reste med dem på deras första missionsresa (Apg 13:4). Han, mer eller mindre, övergav dem under första resan och återvände hem till Jerusalem (Apg 13:13). När Barnabas ville ta med Markus på andra missionsresan så vägrade Paulus att ta med honom. Paulus och Barnabas blev oense över Markus som Paulus tyckte varit en svikare. Barnabas tog då med sig Markus och reste till Cypern medan Paulus och Silas reste ut på Paulus andra missionsresa (Apg 15:36-40). Det är därför uppmuntrande att se att Paulus och Markus faktiskt tjänade Herren tillsammans igen (Kol 4:10, 2Tim 4:11).

5. Jesus/Justus var jude (4:11)

Tydligen bytte de kristna namn ganska ofta och denne Jesus hade valt namnet Justus. Paulus gör en poäng av att det var ganska få judar på hans team.

6. Epafras var grundaren från Kolosse

Vi såg att Epafras var grundaren av församlingen i Kolosse och den som kommit till Paulus med nyheter och möjligen bett Paulus skriva kolosserbrevet (Kol 1:7-8). Vi får veta att Epafras var från Kolosse och en som bad mycket för församlingarna i Kolosse, Laodicea och Hierapolis (Kol 4:12-13).

7. Lukas var läkare (4:14)

Det är här vi får veta att Lukas som skrev evangeliet och Apostlagärningarna också var läkare.

8. Demas var kanske från Tessalonika (4:14)

Demas var en som flera år senare lämnade Paulus och reste till Tessalonika, strax innan Paulus blev martyrt (2 Tim 4:10).

9. Paulus brev blev församlingsbrev

Tydligt ville Paulus att kolosserbrevet skulle läsas i Laodicea och att deras brev skulle läsas i Kolosse (Kol 4:16). Vi förstår att Paulus brev kopierades, samlades och användes mycket tidigt (2Pet 3:15-16). När vi läser efesierbrevet ser vi att det brevet var tänkt som ett rundbrev för olika församlingar, eftersom det saknar specifika detaljer som knyter brevet till Efesus.

10. Arkippus tjänade med Filemon

Arkippus är en viktig länk till brevet till Filemon eftersom han fanns i Filemons husförsamling och får en personlig uppmaning här i kolosserbrevet (Kol 4:17, Filemon 1-2).

11. Paulus personliga hälsning (4:18)

Paulus tog tydligen pennan från sin sekreterare och skrev en mycket personlig hälsning: "Här skriver jag, Paulus, min hälsning med egen hand. Tänk på mina bojar. Nåden vare med er" (Kol 4:18).

SAMMANFATTNING

1. Paulus tacksägelse och bön (1:3, 9-12)

Paulus tacksägelse till Fadern och bön för församlingen i Kolosse blir något som bär själva innehållet i brevet. Önskan att kolosserna ska dela tacksamheten är ett återkommande tema. (Kol 1:12, 2:7, 3:15-16, 4:2). Paulus bad att församlingen skulle växa i kunskapen om Gud och förstå Guds verk i Kristus. Det är just detta som första och andra kapitlet fokuserar på. Vidare bad Paulus att de skulle leva värdigt Herren och det är det som behandlas i tredje och första delen av fjärde kapitlet. Så hela den undervisande delen av brevet är relaterat till Paulus bön för församlingen i Kolosse.

2. Kristus äger all Guds fullhet (1:19, 2:3, 9)

Undervisningen om Kristus är något av det djupaste vi har från aposteln Paulus i hela NT.

- Kristus är Gud av evighet. Han fanns före skapelsen (1:15).
- Kristus är Skapare och upprätthållare. Allt är skapat genom honom och till honom och dessutom består allt består genom honom. (1:16-17).
- Kristus är församlingens huvud och församlingen är hans kropp (1:18).
- Kristus uppstod som den förstfödde till det eviga oförgängliga livet (1:18).
- Kristus är frälsaren och försonaren för allt och alla (1:13-14, 20-22).

3. Vi är förenade med Kristus (2:11-12, 20, 3:1-4)

Ett nyckelbegrepp i Kolosserbrevet är vår förening med Kristus i hans död, begravning, uppståndelse och förhärligande hos Fadern.

4. Vårt liv med Kristus (3:5-4:6)

- Vår förening med Kristus ska visa sig i att vi lägger av den gamla människan och tar på oss den nya människan. Paulus tar bilden av att byta sina kläder från utslitna till nya. Målet är att förvandlas så att vi som hans församling blir lika Kristus. Vi ser också att Paulus beskrivning av den nya människan liknar Andens frukt (Gal 5:22-23). Vi behöver fyllas av Guds Ande för att kunna leva som Gud vill.

GAMLA MÄNNISKAN	NYA MÄNNISKAN
Sexuella synder (3:5, Ef 5:3) Girighet (3:5, Ef 5:5) Olydnad (3:6-7, Ef 2:1-3) Vrede & ondska (3:8, Ef 4:31) Fräckt tal (3:8, Ef 5:3-4) Lögner (3:9, Ef 4:25)	Barmhärtighet, ödmjukhet och förlåtelse (3:12-13, Ef 4:32) Kärlek & enhet (3:14, Ef 5:1-2) Frid och tacksamhet (3:15) Kristi ord i variation (3:16) Gör allt i Jesu namn (3:17)

- Brevets undervisande del avslutas med hur vi ska leva i mänskliga relationer. Paulus tar upp relationer som man – hustru, föräldrar – barn, slavar – herrar och slutligen vårt liv bland icke-troende.

Brevets nyckelverser:

Liksom ni tog emot Kristus Jesus som Herren, så lev i honom och låt er rotas och uppbyggas i honom och befästas i tron i enlighet med den undervisning ni fått, och överflöda i tacksägelse. (Kol 2:6-7)